

TARTU ÜLIKOOLI VILJANDI KULTUURIAKADEEMIA

Kultuurhariduse osakond

Huvijuht-loovtegevuse õpetaja

Leela Ehasalu

**JUURU ÕPILASMALEVA KORRALDAMINE JA
JUHENDAMINE 2018. ja 2019.AASTAL**

Loov-praktiline lõputöö

Juhendaja: Külli Salumäe,

TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia huvihariduse assistent

Kaitsmisele lubatud.....

Viljandi 2019

Sisukord

SISSEJUHATUS.....	3
1. ÕPILASMALEV NOORSOOTÕO VORMINA.....	5
1.1. Eesti Õpilasmaleva ajaloost.....	5
1.2. Juuru Õpilasmalevast.....	6
1.3. Peeter Põllu kasvatus põhimõtted.....	8
1.4. Rühmajuhi roll õpilasmalevas.....	10
2. JUURU ÕPILASMALEV 2018.....	12
2.1. Rahastamine, korraldamine, eesmärgid ja sihtrühm.....	12
2.2. Maleva kavandamine, noorte informeerimine ja töölepingute sõlmimine.....	13
2.3. Koostööpartnerid maleva läbiviimisel.....	14
2.4. Õpilasmaleva tegevuse ülevaade.....	16
2.5. 2018. aasta Juuru Õpilasmaleva tegevuse analüüs ja järeldused.....	22
3. JUURU ÕPILASMALEV 2019.....	26
3.1. Eelarve planeerimine.....	26
3.2. Tegevuse kavandamine.....	26
3.2.1. Töö koostööpartneritega.....	27
3.3. Juuru õpilasmalev 2019 tööplaani.....	27
3.4. Kultuuriprogramm.....	29
KOKKUVÕTE.....	30
KASUTATUD ALLIKAD.....	32
LISAD.....	35
LISA Juuru Maleva tegevused 2018.aastal.....	35
LISA2 Maleva kuulutus.....	41
LISA3 Töölepingu näidis.....	42
LISA4 2018 aasta Rapla õpilasmaleva eelarve.....	44
SUMMARY.....	46

SISSEJUHATUS

2017. a. septembris alustas tegevust Rapla Valla Avatud Noortekeskuse Juuru Noortetuba. 2018 aasta mais asusin tööle Juuru Noortetuba noorsootöötajana. Üheks minu ametijuhendis kirjas olevaks tööülesandeks on Juuru piirkonnas õpilasmaleva korraldamine ja juhendamine. Sellest tingituna alustas oma tegevust 2018. a. juunis üle mitme aasta õpilasmalev, mis võimaldab Juuru sissekirjutust omavatele 13 – 17aastastele noortele esimest töökogemust koos arendava puhkusega.

Avo-Rein Tereping (2018) on leidnud, et „Töökasvatus kombineerituna võimalusega ise otsustada on vastutustunde kujunemise alus, mida tänapäeva elus kipub väheks jääma ...”. Sõjajärgses Eesti Vabariigis oli töökasvatus õppimise ja kasvatuseloomuliku osa ning tollaegsed Eesti pedagoogikateaduse aluspanijad eesotsas Peeter Põlluga rõhutasid igati töökasvatuse osa kodanikuks kujunemisel (Põld 2006a). Terepingi järgi jätkus sarnane mõtteviis ka nõukogude ajal – töökasvatuse vajadust kui kasvatuseloomuliku osa rakendati 1960-ndateni, mil toimusid pedagoogikas muudatused, mille tulemusena leiti, et lapsed peavad töö tegemise asemel õppimisele keskendumise (Tereping, 2018).

Ajal, mil järjepideva töö tegemise harjumus ning tööülesannete sooritamisega kaasnev vastutamine on noorte hulgas tagasihoidlik, on õpilasmalev suurepärane võimalus tööturule sisenemist toetavate kogemuste ja hoiakute omandamiseks. Võttes kohustuse, võetakse paratamatult ka vastutus. Jagan arvamust, mille kohaselt tegelik õppimine toimub väljaspool kooli päriseluga kokku puutudes ja kui seda õpetust ei tule kodust, on oluline, et kogukond seda pakub.

Käesoleva loov-praktilise lõputöö eesmärgiks on võimaldada Juuru õpilasmaleva noortele esmane töökogemus ja arendav puhkus, mis toetab P. Põld'i määratletud tähtsamate inimlike väärtuste omaks võtmist.

Eesmärkide saavutamiseks seadsin enesele järgmised ülesanded:

1. Töötada läbi Peeter Põllu kasvatuspõhimõtteid käsitlevad artiklid.
2. Kavandada ning viia läbi Juuru õpilasmalevlaste töö- ning arendava puhkuse programm.
3. Leida koostööpartnerid, kes võimaldaksid noorel saada mitmekesiseid töökogemusi.
4. Rakendada TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud teadmisi, oskusi ning kogemusi noorte juhendamisel.
5. Süstematiseerida Juuru õpilasmaleva 2018.aasta tegevust kajastavad materjalid ja analüüsida eesmärgi saavutamist.
6. Kavandada 2019.aasta maleva tegevus 2018.aasta kogemust arvestades.

Tööobjekte otsides pidasin oluliseks mitmekesisust, ülesannete võimetekohasust, noorele loomuomast vajadust olla loov ja soovi oma loovust rakendada. Ka pidasin oluliseks et töökogemus annaks noorele võimaluse oma eesmäärke seada ja neid saavutada, loogiliselt mõelda ning arutada asjade ja olukordade ning inimestevaheliste suhete olemuse üle; et nad õpiksid oma võimeid adekvaatselt hindama, teistega arvestama, vastutama ja koostööd tegema (Põld, 1932).

Olen noorte suvemaleva läbiviimisel saanud partneriteks Mahtra Talurahva muuseumi, Juuru Teenuskeskuse, Juuru Rahvamaja, Juuru kiriku, Juuru Eduard Vilde Kooli ja Juuru lasteaia Sinilill. Pea igas kohas leidis inimene, kes puhkepauside ajal oskas rääkida midagi huvitavat hoone kohta kus viibisime.

Käesolev töö koosneb kolmestst peatükist, ja lisadest. Töö esimeses osas on antud ülevaade õpilasmaleva ajaloost ning traditsioonidest Eestis ja Juurus, käsitletud P. Põllu kasvatuspõhimõtteid ning rühmajuhi rolli malevas. Teine osa sisaldab ülevaadet 2018. a. Juuru maleva ettevalmistamisest ja läbiviimisest ning tegevuse analüüsi ja järeldusi. Kolmas osa sisaldab ülevaadet Juuru õpilasmaleva 2019.aasta ettevalmistustegevustest ning eneserefleksiooni.

1. ÕPILASMALEV NOORSOOTÖÖ VORMINA

1.1. Eesti Õpilasmaleva ajaloost

Võru Noortekeskuse kodulehe alusel „töömalev on laager, mis on mõeldud 13.-18aastastele noortele, kes soovivad suvevaheajal veeta oma aega kasulikult, õppides uusi oskusi ning teenides sealjuures taskuraha. Malevas osalemine annab noorele hea võimaluse kujundada esmaseid tööharjumusi, tõsta tööalast teadlikkust tööohutusest, -seadustest ning omandada hilisemaks tööeluks vajalikke kogemusi. Malevlaste tööülesanneteks on peamiselt kergemad heakorrastus- ja abitööd.“ (Võrumaa Noortekeskus, 2019)

Õpilasmaleval võib olla kaks tegevusformaati ((Töökasvatus, 2019):

- **Õpilasmaleva ööbimisega rühmad**, mille all mõistetakse projektlaagrit, kus lisaks arendavale tegevusele luuakse võimalused tööharjumuste omandamiseks. Antud valdkond on reguleeritud Noorsootöö seaduse ning tööseadusandlusega, osalejatel on tööandjaga lepinguline suhe. Soovituslik vahetuse pikkus on vähemalt kaks nädalat;
- **Õpilasmaleva ööbimiseta rühmade** all mõistetakse noorsootöö projekti, mis võimaldab tööharjumuste omandamist ning kultuuriprogrammi. Antud valdkond on reguleeritud tööseadusandlusega ning kohaliku omavalitsuse vastavate aktidega. Osalejatel on tööandjaga lepinguline suhe. Soovituslik vahetuse pikkus on vähemalt üks nädal.

Taru, Pilve ja Kaasik`u (2015, lk 172-173) andmetel asutati Eesti esimene õpilasmalev 1964. aasta suvel, mil ELKNÜ Narva Linnakomitee kaasas kahekuulisesse töö- ja puhkelaagrisse 50 alaealist noort. Aasta hiljem toimusid sarnased laagrid juba mitmel pool mujal Eestis. EÕM peamisteks loomise põhjusteks võib pidada tööjõu puudust, eriti põllumajandussektoris, aga ka kohalike hariduselu juhtide muret õpilaste töökasvatuse pärast. Eesti Õpilaste Töömalev moodustati ametlikult ELKNÜ keskkomitee büroo 1967. a. 17. veebruari otsusega. Töömalevast võtsid osa 15 – 18 aastased noored.

SA Õpilasmaleva kodulehe järgi (2019) oli õpilasmaleva organisatsioon üles ehitatud paramilitaarsel põhimõttel: komandör, komissar ja staabiülem. Aasta läbi tegutsev EÕM`i juhtkond ja staap asusid tollal Tallinnas. Teise ešeloni moodustasid piirkonnastaabid, mis töötasid hooajaliselt igas ENSV rajoonis, välja arvatud Hiiumaal.

Taru jt järgi (2015, lk 173-177) olid peamisteks töödeks võsaraie ja kõplamine sovhoosi põllul, kivide korjamine, heinategu, söödajuurvilja hooldamine. 1970. a. loodi lisaks õpilasmaleva põhirühmadele 16+ veel töö- ja puhkelaagrid lastele 6-12 a. ja noortele vanuses 13 – 16 a. Lisaks töötegemise kasvatuslikele külgedele pöörati tähelepanu ka kultuurilisele tegevusele. Enim populaarsust kogusid sportmängud, pallimängud aga ka laulmine ja näidendite loomine ning lavastamine. Korraldati üle Eestilisi spordi spartakiaade ja võisteldi taidluskavades.

Tart jt järgi (samas) oli EÕM kõige populaarsem 1970-ndate lõpul, 1968. aastal tegutses 325 malevarüma ja 1980. aastal juba 14437. 1980 lõpul lakkas EÕM tegutsemast. Põhjuseks võib pidada Nõukogude Liidu majanduslikke raskusi ning Eesti riigi taasiseseisvumisega kaasnenud sovhooside ja kolhooside lagunemist. Seoses kõige sellega kadusid peamised maleva tööandjad.

1.2. Juuru Õpilasmalevast

Eesti Õpilasmaleva tegevuse kohta Rapla piirkonnas on võimalik leida mõningast infot kohalikust ajalehest „Ühistöö“. Eelmise sajandi 80-ndatel aastatel on piirkonna komissar (Jõgisoo, 1984) kirjutanud: „Rapla piirkonnas lööb käesoleval aastal kaasa 1200 õppurit, nendest 600 noormalevlast. 28 rühma asus tööle 4. juunil. Põhirühmi on 20. See arv on piirkonna ajaloos suurim tänu eelkõige Rapla ja Juuru keskkoolile, kes esimest korda on moodustanud kodust käivad rühmad.“ Sama aasta 18. augustil ilmunud artiklis (Haljaste, 1984) tuuakse välja, et esimest korda Juuru keskkooli ajaloos oli malevarühm moodustatud oma kooli õpilastest. Samas artiklis kajastati ka malevate vahelist võistlust ja juurukate kaotusvalust – olgugi, et pikalt hoiti esikohta kaotati spartakiaadil punkte ning oldi sunnitud leppima teise kohaga.

Ajalehe Ühistöö erinevate aastakäikude numbroid sirvides leidsin andmeid, et Kohilas tegutses malev juba aastast 1976, kuid sinna olid kaasatud ka Tallinna noored. Juuru kandiski tegutsesid mujalt pärit malevlased, kuid Juurus jäid maleva tegutsemisaastad

lühikeseks. Alates 1988. aastast ei ole ajakirjandusest võimalik leida ühtegi märki malevate toimumisest.

Internetis on blogikeskonnas 2011. aastast märges Juurus tegutsenud malevarühmast, kus osalejad kirjeldavad oma töid ja tegemisi (Maleva lõpp, 2019).

Mina olin malevaealine perioodil, mil malev hakkas pisitasa hääbuma ja ei olnud enam nii populaarne. Juurus, minu kodukandis, oli noorte suviseks töötegemiseks päris mitmeid muidki võimalusi: aiand, lehmalaud, põllumajandusettevõtted. Keerulistel 1990-ndatel moodustasid õpilased suure hulga odavat tööjõudu põllumajandusettevõtetes. Taasiseseisvumise alguseaastatel tegutses keldrikinosid ja –kohvikuid, noored haarasid kinni igast võimalusest raha teenida.

Oma kooliajast mäletan hästi toimivat töökasvatuse viisi, mis seisnes kohustuslikus kooli köögiviljaaia ja viljapuude korrashoius. Tasuks tehtud tööde eest oli sügissemestri hoolsuse hinne. Sügiseti käisid kooli vanemate klasside õpilased kartuleid korjamas.

Täna kehtivas Rapla valla arengukavas aastateks 2018 – 2025 (eesmärk 35) on prioriteetseks eesmärgiks noorte ettevõtlikkuse ja omaalgatuse toetamine ning noortele suunatud tegevuste kättesaadavuse suurendamine võrgustiku kaudu (Rapla valla arengukava...). Eesmärgi saavutamiseks vajalike tegevustena on välja toodud Rapla valla noorsootöö arendamine, noorsootöö kättesaadavuse tagamine kõigis valla kantides, noortele töömaleva korraldamine ning noorte omaalgatuslike projektide ja ettevõtmiste toetamine. Rapla Valla Avatud Noortekeskuse ülesandeks on koostöös vallavalitsusega noorte töömaleva korraldamine (Rapla Valla Avatud Noortekeskuse põhimäärus). Rapla valla õpilasmalevas osales 2018. aastal kaheksas malevarühmas ühtekokku 112 noort (Lisa4) vanuses 13-17-aastat. Maleva tegevust rahastab vallavalitsus, valla eelarvest on Rapla valla maleva tarbeks 2018. aastal eraldatud 25 850.- eurot (Rapla valla 2019 aasta eelarve seletuskiri, lk 25).

1.3. Peeter Põllu kasvatuspõhimõtted

Peeter Põld oli 20.sajandi alguskümnenditel Eesti hariduspõllu juhtivaid ja korraldavaid jõude (Tender 2006, lk 7). Oma kasvatuspõhimõtteid on ta avaldanud erinevates 20.sajandi esimesel veerandil kirjutatud artiklites.

Peeter Põld käsitleb kasvatust kui uute väärtuste esiletoomist ja edasikandmist ning toob välja, et need väärtused ei püsi üksikisikul, vaid ühiskonnal. Kasvatus ei pruugi olla kindlalt plaani järgiv, kuid peab olema sihikindel. Täiskasvanul kui noore suunajal ja väärtuste edasikandjal peab olema endal selge, missugustele väärtustele tuginedes ta oma tegevust läbi viib. (Põld 1932, lk 19)

Oma töödes rõhutab Põld (samas, lk 128) ka vabategevuste olulisust, tuues välja, et seesugune tegevus mõjutab noort nii otseselt kui kaudselt, mille tulemusi võib märgata iseloomus ja käitumises. Töös noortega tuleb tähelepanu pöörata tajudele, keskendumisvõimele, soovidele ja tunnetele, emotsioonidele. Emotsionaalne, tundeline läbi elamine rikastab ja selle kaudu omastab noor teadmisi ja oskusi paremini. Praktiline kogemus annab võtme edaspidiseks.

Põllu järgi (1932, lk 129) arendavad vabategevused noore oskusi tegutseda iseseisvalt, ise otsustada ja vastutada. Sel moel tegutsedes areneb noorel loovus, enesehinnang, ettevõtlikkus. Ühe olulise vabategevusena nimetab Põld mängu, mille kaudu õpib noor enesevalitsemist, teistega arvestamist, ausust ja õiglust.

Veel on Põld rõhutanud (2006b), et kasvatamine ei sisalda üksnes teadmiste ja oskuste edasiandmist ja omandamist, oluline on kultuuri edasiandmine. Inimeseks kasvamisel on suur tähtsus muuseumide, näituste ja teatrite külastamisel. Sügavalt meelelised, positiivsed, emotsionaalsed kogemused tõstavad inimest, vajalik on mitmekesine, kuid samas mitte liig kirju kokku puutumine loovnimestega.

Põld (2006a) on kritiseerinud nõ raamatuharidust ja heitnud sajanditagusele haridusprogrammile ette selle eluvõõrsust. Ta toob välja, et haridus, mis tugineb pelgalt rohketel teadmistel, ei rikasta. Teadmine on väärtus ja teeb inimese loovaks, kui teadmisest

on saanud teadlikkus, mõistmine. Seetõttu peab kasvatus andma igapäevase võimaluse vastavalt oma võimetele ja iseärasustele areneda, sotsiaalselt aktiivne olla. Kasvatustöö ülesanne on aidata igapäev leida oma koht ühiskonnas.

Liigne kõrghariduse ja üldkeskharidusega inimeste arv loob Põllu (2006c) arvates ühiskonnas olukorra, kus meil on palju vaimutöö tegijad: juhte, organiseerijaid, kuid on suur puudus praktilise töö tegijatest, spetsialistidest. Seetõttu ei pea ta otstarbekaks omandada keskharidust ja isegi kõrgharidust keskpäraste tulemustega, tegeleda kuiva raamatutarkuse tuupimisega. Enamus noori ihkab tegutseda, oma kätega luua, omandada praktilist kogemust ning olla seejuures seesmiselt motiveeritud. Nii on võimalik Põllu arvates luua ühiskond, kus inimene teeb oma tööd rõõmuga, mitte seetõttu et tal elamise tarvis raha teenida on vaja.

Oma töödes on Põld (2006c) rõhutanud ka aadete ning väärtuste olulisust kasvatustegevuses. Kasvatus pole üksikisiku, vaid kogu ühiskonna teadlik siht, milles tegutsetakse ja vastutatakse üheskoos. Siinkohal tõstab ta esile rahvusliku kasvatusel olulisust ja seda mitte kunstlike võtete abil, vaid sisemise kasvamise teel, mis viib kultuuri edasi ja sisaldab sügavalt sisemist tahet teadlikult tegutseda. Põllu arvates tuleb siinkohal appi ajaloolise teadmise edasi andmine. Ta rõhutab rahvuslike tähtpäevade pühitsemise olulisust ühes nendega kaasnevate kommete ja toitumise tutvustamisega (sammas, lk 299).

Põllu sõnul (2006a, lk 249) on „ajalugu rahvaste ja inimkonnamälu. Temas tuleb rahvus ja inimkond enese kohta teadvusele, avaldub nende olemuse pidevus, side ja samasus. Ajaloos esineb inimene kui *species* (liik), kelle inimsus mitte ainult üksikus indiviidis nähtavale ei tule, vaid tervetes inim põlvkondades. Ajalugu näitab, kuidas kõik inimlik püüdmine, kultuur, s.o. tema sihtide ja otstarvete maailm, kujuneb ja sünnib.”

Kokkuvõtlikult on Peeter Põld esile toonud väärtused, millele kasvatustegevustes tuleb tähelepanu pöörata, „Üldises kasvatusõpetuses“ (1932, lk 25-41):

- 1) vitaalsed – füüsiline tegevus, mis annab jõu, osavuse ja meelte teravuse;
- 2) majandus-tehnilised – oskused oma seatud eesmärgid saavutada, oma võimeid ja võimalusi hinnata.

- 3) tunnetuslikud – eneseanalüüs, oskus olukordi analüüsida ja nende tõseks või vääraks osutumises selgusele jõuda, loogiline mõtlemine asjade-olukordade ja ka inimestevaheliste suhete olemuse üle.
- 4) esteetilised – loovuse ja fantaasia arenemine mängudes, elustiili väljakujunemine, kunstilised elamused ja looming, looduse ilu märkamine. Esteetiliste väärtuste ülesanne on puhastada meelt igapäevast ja ülendada.
- 5) õiguslikud – väärtused, mis määravad ära suhted üksikisikutel omavahel ning suhted ühiskonna ja üksikisiku vahel. Õiguslikud väärtused on tugevalt seotud moraalsete väärtustega: sisemise, tunnetusliku õigustundega, lugupidamisega, teistega arvestamisega, enesekontrolli, vastutuse ja koostöövõimega.
- 6) eetilised – sügavalt isiklikud ja vaimsed väärtused, mis on märgatavad või tajutavad suhtlemisel, nt enesevalitsemine, õiglustunne, heatahtlikkus, sisemine tasakaal jt.
- 7) usulised – väärtused, mis annavad elule mõtte.

1.4 Rühmajuhi roll õpilasmalevas

Õpilasmalevas on rühmajuhi ehk malevalaste juhendaja ülesanneteks tagada, et maleva tegevused on noorte vajadustele ja seadustele vastavad, noori arendavad, turvalised ja eeskätt noorte huvidest lähtuvad.

„Rühmajuht on litsenseeritud laagrikasvataja, kes vastutab malevarühma toimimise eest. Rühmajuhi tööülesannete hulka kuulub rühma ettevalmistus ja läbirääkimine, sh töökasvatus, vabaaja sisustamine, suhtlemine erinevate osapooltega, dokumentatsioon jms.” (Kes on rühmajuht? 2019) Malevajuhi ametis on hädavajalikud vastutustunne ja eneseteadlikkus, sellega kaasneb eneseareng – saad olla noortele eeskujuks, õpid juhtima meeskonda, iseennast ja oma aega ning saadud töökogemust saab edukalt rakendada teistes valdkondades (samas).

Õpilasmaleva rühmajuhi kompetentsid on määratletud neljanda taseme noorsootöötaja kutsestandardiga (Kutsestandardid):

- kavandab mitteformaalset õpet vastavalt õpieesmärkidele ja tegevuskavale, arvestades noorte huve ja vajadusi ning soodustades koostöös õppimist;
- viib läbi mitteformaalse õppe tegevusi vastavalt õpieesmärkidele ja tegevuskavale;
- aitab mitteformaalse õppe raames noortel mõtestada nende õpieesmärkide täitmist, kasutades sobivat meetodit; tunnustab saavutusi;
- kaasab noori tegevuste planeerimisse ja elluviimisse, arvestades noorte, sh erivajadusega noorte huve ja vajadusi ning kohandades tingimused nende vajadustele vastavaks; vajadusel küsib nõu ja/või teeb koostööd teiste spetsialistidega;
- toetab noorte ettevõtlikkust ja omaalgatust, pakkudes noortele noorsootöö tegevuste eestvedamise võimalusi ning toetades/juhendades neid selles;
- märkab riskikäitumist ja reageerib sellele asjakohaselt, kaasates vajaduse korral spetsialiste;

2. JUURU ÕPILASMALEV 2018

Juuru õpilasmalev taaskäivitati üle mitmete aastate 2018. a. juunis. Malevlasteks on Juurus sissekirjutust omavad 13-17-aastased noored ning kaheädalase maleva läbiviimine kuulub kohaliku noortetoa noorsootöötaja tööülesannete hulka.

2.1. Rahastamine, korraldamine, eesmärgid ja sihtrühm

Juuru maleva rahastamine toimub Rapla valla eelarvest. Tulenevalt Rapla valla arengukavast (Rapla valla arengukava aastateks 2018-2035) korraldab malevat Rapla vallas noorsootöö spetsialist koostöös Rapla valla noortekeskuse ja selle noorsootöötajatega. Vastav tööülesanne on fikseeritud noorsootöötaja ametijuhendis.

2018 aasta õpilasmalevassesse olid oodatud 13 – 17 aastased noored. Malevarühma piiravuks Juurus oli kümme noort. Avaldusi malevasse astumiseks laekus 9. Üks noortest otsustas vahetult enne töölepingu allkirjastamist loobuda tuues põhjuseks, et sai parema pakkumise. Seega osales sel aastal malevas kaheksa noort – kuus noormeest ja kaks neidu. Noorim malevlane oli 13- ja vanim 17-aastane.

Minu kui maleva rühmajuhi ehk juhendaja ülesanne oli leida tööandjad, sisustada malevlaste puhke- ja vabaaeg, tagada kord tööpostil ning jälgida, et töötamine oleks turvaline ja vastaks tööohutus reeglitele.

Maleva eesmärk pikemas perspektiivis on noortele esmast töökogemust võimaldades vähendada töötust noorte seas; praktilise tegevuse kaudu saadud kogemuste kaudu edendada noorte vastutustunnet, hoolivust, ettevõtlikkust, enesekindlust; ühisürituste toel arendada meeskonnatöö oskust, loovust, sotsiaalseid- ja suhtluspädevusi. Need on oskused ja omadused mis on vajalikud tööturule astudes.

2.2. Maleva kavandamine, noorte informeerimine ja töölepingute sõlmimine

Tabel 1 2018.aasta maleva kavandamise tegevused ja ajakulu

	Tööülesannete kavandamisele kulunud aeg tundides	Vabaaja programmi kavandamisele kulunud aeg tundide
Info kogumine ja läbitöötamine	20 tundi	15 t
Telefonisuhtlus	5 t	5 t
e-suhtlus	5 t	5 t
Läbirääkimised koos tegevuskohtade külastamisega	10 t	5 t
Kokku	40 tundi	30 tundi

Oma tegevust maleva tööde kavandamisel alustasin potentsiaalsete tööandjate kaardistamisega. Koostas enese jaoks Juurus tegutsevate asutuste nimekirja ning märkisin juurde tööd mida malevlased, tuginedes töölepingu seadusele, §7 (4) võivad teha (Töölepingu seadus): „Tööandja võib 13–14-aastase alaealisega või 15–16-aastase koolikohustusliku alaealisega sõlmida töölepingu ja lubada teda tööle, kus töökohustused on lihtsad ega nõua suurt kehalist või vaimset pingutust (kerge töö). 7–12-aastaselt alaealisel on lubatud teha kergem tööd kultuuri-, kunsti-, spordi- või reklaamitegevuse alal.“

Edasine suhtlus tulevaste koostööpartneritega toimus e-kirjade ja telefoni teel ning koostöö kinnitumise puhul kokku saamisega ja tegevusplaani koostamisega.

Juurus taasloodavast õpilasmalevast teavitasin Juuru noortekeskust külastavaid noori silmast silma vestluse teel, lapsevanemaid meediakanali *Facebook* Juuru grupi kaudu (LISA2).

Töölepingud koostas Rapla valla noorsootööspetsialist ning allkirjastas Rapla vallavanem, minu ülesandeks oli olla vahendaja juhendada noori lepingu täitmisel ning selgitada selle sisu ja vastata küsimustele.

Vabaaja programmi luues lähtusin Peeter Põllu kasvatuspõhimõtetest: vabategevus peab olema tervistav, arendav, loov Et puhkepaus ei kujuneks lihtsalt jõude olemiseks või igavlemiseks, sisustasin need võimalusel. Nii näiteks puude ladumisel muuseumis

tutvustas vahepausi ajal muuseumi vanemteadur Rait Talvoja noortele kuuris olevaid tööriistu ning korraldas viktoriini, küsides milleks üht või teist tööriista kasutati.

Mahtra mõisa aidas said malevlased ülevaate 19. saj. lõpu ja 20. saj alguse põllutööriistadest ja -masinatest ning samas korraldasin otsimismängu, mille käigus tuli leida vastus küsimusele: mis aastal on valminud ait?

Peeter Pöld pidas oluliseks ajaloo tundmist ning rahvalike tähtpäevade tähistamist, et noor saaks sündmuse läbimängimise kaudu tunnetuse ning temas kasvaks rahvuslik teadlikkus ja soov seda kultuuri edasi anda (). Koostöö muuseumiga andis selleks suurepärase võimaluse. Atla – Eeru kõrtsis oli noortel võimalus kogeda hetke 20.sajandi alguse koolitunnist ning osaleda Mahtra sõjaväljal ajaloolis-kultuuriline rännakul „Tagasi Mahtrasse”. Tegu on igal aastal 22. juunil, suvisel pööriajal toimuva pärimuskultuuri väärtustava sündmusega.

Mängu kaudu kasvatab inimene enesekehtestamist, koostööd, abivalmidust. Seetõttu korraldasin malevlastele mängude- ja pizzaõhtu ning ühise filmiõhtu, sest kunst ülendab. Koos läbielatu lähendab – näiteks malevlaste ristimine, füüsiline tegevus hoiab vormis – seda tõestas capoeira töötuba.

2.3. Koostööpartnerid maleva läbiviimisel

Kuna asusin Juuru Noortetoas tööle 2018. aasta mais, oli selleks hetkeks juba 2 maleva planeerimise koosolekut ära olnud. Seetõttu sain esialgu teadmise, et kõik vajalikud kokkulepped on olemas ja minu sisustada jääb malevlaste vaba aeg. Kui ma aga mai keskel huvi tundsin, kelle juurde ja mida tegema malevlased lähevad, sain vastuseks et endast kui töö pakkujast on märku andnud Juuru lasteaed Sinilill, kellel on tegevust pakkuda üheks päevaks.

Tegin otsuse võtta tööd pakkuvate partnerite leidmine enda ülesandeks. Teades et lasteaed oma nõusoleku oli juba andnud, jäi üle vaid kontakti võtmine ja direktoriga sobivas kuupäevas kokku leppimine.

Järgnevalt annan lühiülevaate partneritest, kellel leidis malevlastele sobivaid tööülesandeid.

Mahtra Talurahvamuseum (Mahtra Talurahvamuseumi..., 2019) asub Rapla vallas, Juuru alevis. Muuseum loodi 1948. aastal, mil Mahtra sõjast möödus 90 aastat. Praegu tegutseb Mahtra Talurahvamuseum Sihtasutuse Juuru ja Hageri Kihelkonna Muuseumid all. Püsinäituse vahendusel tutvustatakse peamiselt maarahvaelu 19. sajandil ning 19. sajandi tuntuimat talurahva vastuhakku baltisaksmõisnike ülemvõimule Eestis Mahtra sõda, selle tausta ja sündmusi. Muuseumile kuulub Eeru kõrts, mis on ainus Eestis säilinud talupojakõrts ja Juuru mõis.

Juuru Rahvamaja (Juuru rahvamaja, 2019) tegutseb aastast 1913. Praegune hoone valmis 1958. a Mahtra sõja 100. aastapäevaks. Samast ajast asub majas ka Juuru raamatukogu.

Juuru kalmistu (Juuru kalmistu, 2019) vanimaks asukohaks 12.sajandil oli praeguse Juuru Mihkli kiriku ümbrus. Külakalmistu juurde ehitati 1238. aastal kirik. 1772. aastal rajati kirikust umbes ...? km kaugusele Juuru mõisa maadele rahvakeeles "vana surnuaed", mille suurus täna on 2,4 ha. Vana kalmistu on võetud 1987. aastal looduskaitse objektina arvele tema rikkaliku puude koosluse poolest ja 1997. aastal muinsuskaitse alla kui ajaloomälestis. 1896. aastal eraldas EELK Juuru Mihkli kogudus oma maast maa-ala uue kalmistu rajamiseks. 19. septembril 1899. aastal õnnistati uus kalmistu sisse, selle suuruseks kujunes 4,3 ha.

Juuru kirik (Juuru kirik, 2019) rajati Juuru küla juurde esmalt puust kirikuna arvatavasti 1238 aastal. 13. saj. viimasel veerandil rajati esimene kivist kirik, mis algselt oli pühitsetud Pühale Jürile. Järgnevatel sajanditel sai aga kiriku kaitsepühakuks peaingel Miikael.

Juuru kooli (Juuru kool, 2019) hoone valmis 1915. aastal Juuru ministeeriumikoolina. 1922. aastaks kasvas kool 6-klassiliseks algkooliks, millele 1933. a lisandus veel täienduskool. 1944. aastast tegutses koolimajas Juuru Mittetäielik Keskkool ja 1957. aastast Juuru Keskkool. 1965. aastal anti koolile kirjanik Eduard Vilde nimi. 1948. aastal

koolis avatud muuseumiurgast kasvas välja praegune Mahtra Talurahvamuuseum. 1983. a. valmis kooli juurdeehitus ja aasta hiljem võimla. 1998. sügisest oli kool gümnaasium, 2014. aastast on aga taas põhikool – Juuru Eduard Vilde Kool. 2012. aastast tegutseb kooli juures Huvikool.

Et mul on aastaid kestnud tutvus muuseumi töötajatega ning varajasem partnerluskogemus muuseumi haridusprogrammide läbiviimisel, oli mul lihtne helistada muuseumi pedagoogile ning leppida kokku külastusaeg. Vestlusel temaga selgus, et malevast informeeriv kiri oli kõigi teiste seas märkamatuks jäänud ning nad on heal meelel meile (malevale) tööandjad ja partnerid. Kaasasime tehtavate tööde aruelli ja kuupäevade läbirääkimisse ka vanemteaduri Rait Talvoja.

Rahvamaja juhataja Terje Kaur, kuuldes, et otsin tööandjaid malevlastele, pöördus ise minu poole, andes teada, et soovib malevasi kindlasti kasutada kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” ettevalmistustöödel.

Kirik võttis noored lahkesti vastu pakkudes neile tegevust pastoraadi õuel ning kool hoolitses igalõunase toidupala eest.

2.4. Õpilasmaleva tegevuse ülevaade

2.4.1 Esimene tööädal

Tabel 2 Maleva tegevused 1.tööädalal 18.- 22.06 2018

Kuupäev	Tööülesanded	tunnid	Vabaaja tegevused	tunnid
18.06	Juuru lasteaed Sinilill – mänguväljakul olevate atraktsioonide puitdetailide värvimine	4		
19.06	Mahtra Talurahvamuuseum – puude riita ladumine,	4	Rait Talvoja tutvustas vanu talupoja tööriistu	3

	mööbli transportimine		puhkepausi ajal Filmiõhtu Juuru rahvamajas	
20.06	Juuru Teenuskeskus haljastutööd	- 4		
21.06	„Tagasi Mahtrasse” kultuurisündmuse ettevalmistustööd – pinkide vedu, atraktsioonide tegemine, telkide püstitamine	4	Malevlaste ristimine	5
22.06			Kultuurisündmus „Tagasi Mahtrasse”	5
Ajakulu kokku		16		13

2018. aasta Juuru õpilasmaleva kogemuse salvestasin esmalt ülevaatliku kirjeldusena, mida kasutasin hiljem lõputöö koostamisel (Lisa 1).

18.juunil, maleva esimesel päeval, saime noortega kokku Juuru Lasteaed Sinilill peavärvate ees. Enne tööle asumist tutvustasin maleva reegleid ning jagasin kõigile töögraafikud ja maleva särgid.

Järgnes tööohutuse alane lühikursus, peale mida kontrollisin suuliselt nende teadmisi ja arusaamist ning lasksin allkirjastada dokumendi, mis kinnitas, et neid on teavitatud tööga seotud ohtudest ja tunnevad tööohutuse reegleid ning kasutavad seda tagavaid kaitsevahendeid sihtotstarbeliselt. Lasteaia direktor Liie Aav-Lääne tutvustas tööobjekte ja ülesannet: hoovis ja mänguväljakul olevate atraktsioonide puitdetailide üle värvimine.

Töö lõppedes jäi lõunale minekuks veel omajagu aega. Oli väga soe ilm ja osad noored märkasid norgus lilli peenardel. Küsisin lasteaia töötajailt kasekannu ja ämbreid. Ühtse meeskonnana said ka taimed päästetud.

19.juunil saime kokku Mahtra Talurahvamuseumi ees. Tööobjektiga tuli tutvustama museumi vanemteadur Rait Talvoja. Esimeseks tegevuseks oli õues olevate puude

viimine kuuri ja nende riita ladumine, millele eelnes Rait'i kiirkoolitus riida ladumisest. Mina tuletasin meelde kasutada kindlasti kaitsevahendeid, antud juhul kindaid.

Malevlased asusid tegudele, haarates sülle niipalu halge kui jaksati – kes neli, kes kaks halgu korraga. Õige pea mõistsid nad sel viisil tegutsemisel tööle kulutatud asjatut energia- ja ajakulu ning moodustasid inimketi puudehunnikust kuuris asuva riidani. Töö möödus nõnda palju ladusamalt, eraldi kasti korjati tulehakatuse pilpad. See töö tehtud, ootas ees järgmine: vitriinide toomine hiljuti suletud Juuru apteegist, nende lahti monteerimine, parajasse mõõtu saagimine ning uuesti kokku monteerimine. Puhkepausi ajal tutvustas Rait kuuris olevaid seadmeid ja vanu tööriistu.

20. juunil kohtusime Teenuskeskuse ees, mis enne liitumist Rapla vallaga oli Juuru vallamaja. Korjasime haljasalalt tuulega puudelt kukkunud oksid, puhastasime lillepeenraid ning istutasime uued lilled peenraste ja pottidesse. Lipuvarda lähedusse kaevati uus peenar ning sinna istutasime rukkililled ja puhastasime kõnnitee ääred.

21. juunil tegime kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” ettevalmistustöid. Esmalt tuli aidast haagisele laadida pakud ja poolpalgid, istepinkide detailid ning need etteantud joonise ja maha pandud märkide järgi paika sättida. Seejärel ootas malevlasi ees atraktsioonide – kahe labürindi, valmistamine. Esimeseks neist oli kividest spiraal, teiseks puupulkadest ja nõorist valmistatud labürint. Iga tööpäeva lõpus tegin tehtud töödest kokkuvõtte ning täitsin tööaja tabeli.

2.4.2. Teine töönaädal

Tabel 3 Maleva tegevused 2.töönädalal 25.06- 29.06

Kuupäev	Tööülesanded	tunnid	Vabaaja tegevused	tunnid
25.06	Mahtra mõisa ait – aida ruumide koristus ja põllutöö seadmetelt tolmu võtmine	4	Rait Talvoja tutvustas aidas asuvaid põllutöomasinaid. Otsimismäng	
26.06	Mahtra sõjaväli –	4	Seltskonnamängude ja	5

	kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” järgne koristustöö/ Juuru kalmistu väravate värvimine		pizzaõhtu	
27.06	Juuru Rahvamaja – rahvamaja taguse jaanipäeva järgse peoplatsi koristustööd	4		
28.06	Atla-Eeru kõrts – kõrtsi suurpuhastus	4	Põgus pilguheit 20. saj alguse koolitundi, läbiviijateks muuseumi pedagoog Maire Põder ja muuseumi vanemteadur Rait Talvoja Capoeira töötuba	3
29.06	Juuru Teenuskeskus – lillepeenra rajamine, ajalehtede sorteerimine	4	Maleva ühine väljasõit Valgeranna seiklusparki	4
2.07	Juuru kiriku pastoraat	4	Kalev Kask juhtis ringkäiku pastoraadis	
Ajakul u kokku		24		12

25. juunil sõitsime Mahtra mõisa aida juurde. Maleva seekordseks töö sisuks oli koristada aida ruumid, pühkida tolm sealsetelt masinatelt.

26. juunil korraldasime „koristustalgud Mahtra sõjaväljal”. Labürindid tuli kokku korjata, kivid lähedal asuva puu juurde hunnikusse, et neid järgneval aastal uuesti kasutada, puutoikad maast tirida ning nõör keraks kerida ja pingid taaskord kuuri alla uut aastat ootama viia.

Et koristustöödele polnud kogu malevlaste meeskonda vaja, leppisime Juuru teenuskeskuse töömehe Kalev Niinemetsaga kokku, et tema saab neli kõige tugevamat noormeest appi Mahtra sõjaväljale pinke tagasi mõisa aita vedama, kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” tarvis valmistatud atraktsioone – kiviringi ja puutoigastest ning nõörist

valmistatud labürinti kokku korjama. Mina läksin ülejäänutega kalmistule metallväravaid värvima. Enne värvimistöid tuli värvatelt aastatega kogunenud mustus ja rooste maha kraapida.

27. juunil korrastasime Juuru rahvamaja tagust peoplatsi. Kõige ajamahukam tegu oli valdavalt euroalustest koosnenud jaanilõkkest tuhahunnikusse jäänud naelte ja muude metallosakeste korjamine. Need oleksid muruniidukile saatuslikuks saanud.

28. juunil tegutsesime Juuru Teenuskeskuse juures. Seekord rajasime uue lillepeenra. Vihmase ilma tõttu möödus ülejäänud tööpäev siseruumides. Üheks huvitavamaks tegevuseks oli endise Juuru valla infolehe – Juuru Valla Teataja mitme aasta jooksul kogunenud numbrite sorteerimine ja kronoloogiliselt järjestamine.

29. juunil tegime Atla-Eeru kõrtsi suurpuhastuse. Kambritest sai välja veetud kõik tekstiilid, aknad võeti eest, kogu hoone sai maas laeni tolmust puhitud. Puhastasime aknaklaasid ning kloppisime vaibad ja muud tekstiilid tolmust.

Puhkepausi ajal viisid Rait ja muuseumi pedagoog Maire Põdder läbi malevlastele haridusprogrammi „Koolipäev vanas rehetares“ lühivariandi. Malevlased pidid oskama gooti kirjatähtedes lugemist ning arvelauaga arvutamist.

2. juulil olime Juuru kiriku pastoraadi õuel. Pärast pikki aastaid rahastuse otsimist oli hoone saanud lõpuks uue valtskatuse. Malevlased pidid pärast ehitustöid järgi jäänud materjali sorteerima: plekitükid ühte hunnikusse, kütteks sobiv puit teise ja põletamisele kuluv lõkkesse ning kõik muu sodi eraldi hunnikusse.

Kiriku juhatuse liige, kooli ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Kalev Kask tegi meile pausi ajal ringkäigu pastoraadi hoones.

2.4.3. Puhke- ja vabaajategevused

Tabel 4 Puhke- ja vabaaja tegevused Juuru malevas 18.06 – 2.07.2018

Kuupäev	Sisustatud puhkepausid	Õhtune vabaaja tegevused
18.06		
19.06	Rait Talvoja tutvustas kuuris olevaid vanu talupoja tööriistu. Viktoriin.	Filmiõhtu Juuru rahvamajas „Timm Thaler ehk müüdud naer”
20.06		
21.06		Malevlaste ristimine
22.06		Kultuurisündmus „Tagasi Mahtrasse”
25.06	Rait Talvoja tutvustas aidas asuvaid põllutöö masinaid. Otsimismäng	
26.06		Seltskonnamängude-ja pizzaõhtu
27.06		
28.06	Põgus pilguheit 20. saj alguse koolitundi, läbiviijateks muuseumi pedagoog Maire Pöder ja muuseumi vanemteadur Rait Talvoja	Capoeira töötuba
29.06		Maleva ühine väljasõit Valgeranna seiklusparki
2.07	Kalev Kask juhtis ringkäiku pastoraadis	

Vaba- ja puhkeajategevuste jaoks oli eelarvesse planeeritud 80 eurot, mis oli vägagi napp summa. Kuna paaril korral kuus korraldan Juuru rahvamajas kinoõhtuid, planeerisin esimeseks tegevuseks filmiõhtu. Tegemist oli avaliku üritusega, malevlastele oli sissepääs tasuta. Selleks, et noorte töö- ja kultuuritegevused liiga mahukaks ja väsitavaks ei kujuneks, toimusid tööjärgsed kokkusaamised enamasti üle päeva.

Filmiõhtuks valisin režisöör Andreas Dresen'i filmi "Timm Thaler ehk müüdud naer", mille juhtmõtteks on, et raha omamine ilma rõõmuta on elus vähe väärt.

Mängude ja pizza õhtul viisid tegevusi läbi noored ise. Meeskonnatöö arendamiseks ja ühtsustunde kasvatamiseks on ühine söögitegu ja mängud mõlemad head meetodid.

Malevlaste ristimisel ootas osalejaid ees rännak ning erinevate ülesannete täitmine, mille eesmärk oli anda malevanoortele sõimalus näidata, kui töökad, lahked, nutikad, julged ja tähelepanelikud nad suudavad olla. Malevlaste ristimisele kutsusin endale appi Rapla maleva noorteinstruktori Leho Rohtla. Olin eelnevalt ette valmistanud marsruudi ja Lehoga läbi rääkinud, milliseid ülesandeid malevlased täitma peavad.

Enne teele asumist pidid malevlased korjama Rahvamaja ümber asuvalt haljasalalt taimi, lilli ning neist kauni kimbu seadma. Ülesandeks oli siseneda asutustesse ning esimesele seal olevale inimesele ulatada enda valmistatud kimp ja ütelda mõni kompliment, nt „Sa oled kõige kaunima hingega inimene”. Rännak jätkus suunaga Teenuskeskusesse ja seal muuseumisse, kulges läbi alevi ning lõppes Rahvamaja juures, kus ees ootasid osavus ülesanded ning vande andmine.

„Tagasi Mahtrasse” üritusel said noored lisaks üldisele kultuuriprogrammis osalemisele soovi korral meisterda mobiilses töötoas led-öölambi või puidust mälupulga ümbrise.

Capoeira töötoas tutvustati capoeira ajalugu, õpiti koos liigutusi ja võtteid ning võisteldi omavahel, saateks djembede rütm ja traditsiooniline laul.

2.5. 2018. aasta Juuru Õpilasmaleva tegevuse analüüs ja järeldused

Sissejuhatuses tõin esile, et malevlastele tööplaani koostades pidasin silmas, et see oleks mitmekesine, tööülesanded oleksid noortele võimetekohased ning võimaldaksid noortel rakendada neile loomuomast loovust. Ka pidasin oluliseks, et töökogemus oleks noortele turvaline, annaks noorele võimaluse oma eesmärged seada ja neid saavutada, loogiliselt mõelda ning arutada asjade ja olukordade ning inimestevaheliste suhete olemuse üle. Et

nad õpiksid oma võimeid adekvaatselt hindama, teistega arvestama, vastutama ja koostööd tegema.

2018.aasta õpilasmaleva tugevusteks pean seda, et noored said praktilise töökogemuse erinevaid tööülesandeid täites: korrektselt puid riita ladudes, värvimis- ja haljastustöid tehes. Ükski ülesanne ei olnud füüsiliselt üle jõu käiv, kuid nõudis tähepanelikkust ja teistega arvestamist. Pinkide tassimisel Mahtra sõjaväljal tuli jälgida, et palgiga seljataga olijale liiga ei teeks või *popup*-telkide ülespanekul kellegi põial liidesevahele ei jääks.

Tegevusi kavandades on oluline omada kindlat plaani ja sihti, kuid sellegipoolest tuleb ruumi jätta ootamatusteks ja loovuseks. Minu kui juhendaja ülesanne oli jälgida, et kõik kokkulepetest kinni peavad ning samal ajal valitseks sõbralik ja lustlik meeleolu, et tõsidus ei tõrjuks välja loovat mängulisust.

Loogilist mõtlemist rakendasid malevlased puude ladumisel, minnes kiirelt kahe-kolme halu kaupa tassimisest üle keti moodustamisele, samas räägib see ka heast meeskonnatööst. Mitte igaüks iseene eest väljas, vaid üheskoos tegutsedes saavutatakse kiiresti soovitud lõpptulemus. Samalaadne tegevus leidis aset ka ajalehtede sorteerimisel, kus üheskoos leiti meetod, kuidas võimalikult ressursse säästes ülesanne lahendada. Suured virnad ajalehti jaotati omavahel enam-vähem võrdselt. Ruumi keskel olevale suurele lauale määrati mõttelised aastakäikude asukohad 2000 – 2017.

Malevlaste iseotsustamise ja vastutamise suurepäraseks näiteks oli Juuru lasteaia õuel närbuma kippuvate lillede kastmine. See oli nende algatus ja nende teostus ning lilled said vähemalt selleks päevaks päästetud.

Loovust said malevlased rakendada kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” tarbeks atraktsioone meisterdades. Esimeseks atraktsiooniks oli kivides ringlabürindi valmistamine, teiseks puutoigaste ja nõõri abil nelinurkse labürindi loomine. Need kaks

valminud labürinti osutusid populaarseks nii noorte kui täisealiste seas ning avaldati soovi, et need võiksidki sinna jääda. Seltskonnamänge mängides või ühiselt süüa tehes õppisid noored teistega arvestamist – näiteks olukorras, kus otsustada tuli pizzakatte osas.

Turvalisuse all pidasin silmas nii füüsilist kui vaimset. Malevlased olid kohustatud puid ladudes tehes kindaid kandma, et mõni pind näppu ei satuks; värvimistööl kandma prille silmade kaitseks ja maski hingamisteede hoidmiseks mürgiste aurude eest. Esimesel tööpäeval sõlmisime omavahelise kokkuleppe, et kedagi ei togita, nügita ega öelda midagi halvustavalt. Üksteist abistatakse, nali ja naer on alati lubatud, kui see ei ole kedagi alandav. Mure korral pöörduda esmajoones minu kui rühmajuhendaja poole.

Oma võimete hindamise osas said malevlased õppetunni Juuru Teenuskeskuse juures haljastusalal korrastustöid tehes, kui täiskuhjatud ja raskeks osutunud aiakäru ümber käks. Edaspidi oskasid nad hinnata, kui täis käru panna.

Kõik tööpäevad ja vabaajategevused olid planeeritud ja läbimõeldud. Samas ei puudunud ka hetkedest ja paigast inspiratsiooni saav tegevus. Näiteks võib tuua Mahtra mõisa aidas toimunud otsimismäng (Lisa 1), mis polnud planeeritud, kuid tekitas elevust ja pärast mida töö sujus veelgi ladiusamalt.

Vajakajäämistena 2018 a õpilasmalevas tooksin esile, et tagasisidet maleva tegemiste kohta küsisin noortelt alles viimase tööpäeva lõunalauas. Positiivsena toodi välja tööde vahelduvust ja head toitlustust ning sisustatud puhkepause. Ettepanekuga järgmiseks aastaks tõid noored välja, et õhtuseid koosolemisi võiks tihedamal korraldada ja sooviti minna matkale. Üleüldse võiks malev osalejate meelest pikemalt kesta ja ööbimisega olla.

Nõustun siinkohal malevlaste ettepanekutega ning võimaluste piires rakendan neid 2019 aasta malevat planeerides. Mida ma kindlasti veel ei saa pakkuda, on pikemalt kestav ja ööbimisega malev. See on teema mille suunas arened.

Järgneval aastal juhindun kindlast tööde- ja vabaaja planeerimisel rohkem Hart'i poolt käsitletud noorte kaasamise kõrgematest astmetest: et otsused oleksid rohkem noor(t)e algatatud ja juhitud ning täiskasvanutega jagatud. (Lastekaitse Liit, 2019). Kindlasti on vaja koostada ka läbimõeldud tagasiside küsimustik, mis on vajalik edaspidiste plaanide tegemisel.

3. JUURU ÕPILASMALEV 2019

3.1. Eelarve planeerimine

Sel aastal on Rapla vallas malevarühmi 9. Nii nagu eelmine aasta, toimub Juuru maleva rahastamine ka sel aastal Rapla valla eelarvest (Rapla valla 2019 aasta eelarve seletuskiri, lk 25). Tänavu aastaks on maleva tarvis eraldatud 33 323 eutot.

2019 aasta õpilasmasse on oodatud 13 – 17 aastased noored. Malevarühma piiravuks Juurus on kümme noort. Sel aastal said malevakohad täis esimese paari päevaga pärast registreerimis info avaldamist. Avaldusi malevasse astumiseks laekus kolmteist, samas on Rapla malevarühmas vabu kohti. Hetkel käivad läbirääkimised, kas on võimalik Raplas üle jäänud kohad anda Juurule. Vabaaja tegevuste sisustamiseks on eelarves endiselt määratud 80 eurot.

3.2. Tegevuse kavandamine

Tabel 5 2019. aasta maleva kavandamise tegevused ja ajakulu

	Tööülesannete kavandamisele kulunud aeg tundides	Vabaaja programmi kavandamisele kulunud aeg tundides
Info kogumine ja läbitöötamine	20 tundi	15 t
Telefonisuhtlus	4 t	5 t
e-suhtlus	5 t	5 t
Läbirääkimised koos tegevuskohtade külastamisega	15 t	5 t
Kokku	44 tundi	30 tundi

3.2.1. Töö koostööpartneritega

Tuginedes eelneva aasta edukale koostöökogemusele, tegin sel aasta esmase tööandjate valiku just sellest lähtuvalt – palusin taas koostööpartneriteks:

Mahtra Talurahva muuseumi. Muuseumi töötajatega läbirääkimisi ja plaane pidades jõudsime kokkuleppele et lisaks puude ladumisele ja koristustöödele Atla-Eeru kõrtsis saavad sel aastal noored tegutseda ka muuseumi arhiivis.

Juuru Rahvamaja pakub tööd kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” ettevalmistustöödel k.a. atraktsioonide välja mõtlemine ja tegemine. Juuru Teenuskeskuse ümbruses haljastusala korrastamisel saavad malevlased hekke pügada, lillepeenraid korrastada, tuulega purdunud oksid kokku korjata. Tulevaste malevlaste eestvedamisel ja ettepanekult korrastame sel aastal Juuru bussi ootepaviljoni ümbrust ning värvime paviljoni. Värvistööde läbiviimisesse ja paviljoni värvilahenduse leidmisesse kaasasin Rapla valla aedniku.

3.3. Juuru õpilasmalev 2019 tööplaan

Tabel 6 Maleva tegevused 1.töönädalal, 13.06 - 14.06 ja 17.06 - 21.06. 2019 aastal

Nädala-päev	Tööülesanded	tunnid	Vabaaja tegevused	tunnid
13.06.	Mahtra Talurahvamuuseum – puude ladumine	4		
14.06.	Mahtra Talurahvamuuseum – Mahtra mõisa ait	4	Aidaga seotud pärimuslood Matk ööbimisega metsas	14
17.06.	Juuru kool - haljastustööd	4	Malevlaste ristimine	3
18.06.	Mahtra Talurahvamuuseum – Tegutsemine arhiivis	4	Ülevaade köitmistehnikatest (võimalusel proovitöö) Seltkonnamängud	3
19.06.	Mahtra Talurahvamuuseum – tegutsemine arhiivis	4	Kanuumatk	4
20.06.	Teenuskeskus - - haljastustööd	4	Vaibanäituse külastus Filmiõhtu	3
21.06.	Juuru Rahvamaja – kultuurisündmuse „Tagasi	4	Pizzaõhtu	3

	Mahtrasse" ettevalmistustööd		
Ajakulu kokku		28	30

Vabategevused võimaldavad noorel saada ühendus oma kodukandi pärimuslooga, panna end füüsiliselt proovile, olla loov ja mänguline, katseta oma juhtimis- ja organiseerimisoskuseid, kogeda midagi uut, olla ettevõtlik, tunda rõõmu koostegutsemisest ning saada edukogemus.

Seekord korraldavad uute malevlaste ristimist eelmise aasta malevlased. Üheskoos viivad nad läbi seltskonna- ja lauamängudeõhtuid ning sisustavad omaloominguga vabalava õhu. Ülejäänud õhtused tegevused on minu sisustada koostöös noortega.

Tabel 7 Maleva tegevused 2.töönädalal 25.06 – 27.06. 2019 aastal

Kuupäev	Tööülesanded	tunnid	Vabaaja tegevused	tunnid
25.06	Juuru Rahvamaja – jaanipäevade järgne koristus	4	Capoeira töötuba	3
26.06	Juuru bussioote paviljon – värvimine, ümbruse korrastus	4	Vabalava	3
27.06	Muuseum – Atla-Eeru kõrts	4	Lauamängude õhtu	4
28.06			Rapla malevarühmade ühine väljasõit	5
Ajakulu kokku		12		15

3.4. Kultuuriprogramm

Tabel 8 Puhke- ja vabaaja tegevused Juuru malevas 13.06 – 28.06.2019

Kuupäev	Sisustatud puhkepausid	Õhtused vabaaja tegevused
13.06		
14.06	Aidaga seotud pärimuslood	Matk ööbimisega metsas
17.06		Malevlaste ristimine
18.06	Ülevaade köitmistehnikatest (võimalusel proovitöö)	Seltkonnamängud
19.06		Kanuumatk
20.06	Vaibanäituse külastus	Filmiõhtu
21.06		Pizzaõhtu
25.06		Capoeira töötuba
26.06		Vabalava
27.06		Lauamängude õhtu
28.06		Rapla malevarühmade ühine väljasõit

Capoeira töötuba tundus eelmisel aastal enamusele malevlastele võõras ja kahtlusi tekitav kuid pärast osalemist olid kõik väga rahul ning avaldasid soovi järgmine aasta sellest uuesti osa saada. Töötoa jooksul liitusid meiega ka külapoisid kes algselt niisama põõsa taga piilusid.

Malevarühmade ühist kokkusaamist organiseerib Rapla Valla Avatud Noortekeskuse juhataja. Selle ürituse raames tänatatakse ka tublimaid malevlasi. Iga rühm esitab endi seast parima noormehe ja neiu. Eelmisel aastal korraldasin Juuru maleva rühmas salajase hääletuse mille tulemused ühtisid minu arvamusega.

Vabaaja tegevusi planeerides lähtusin peatükis 1.3 Peeter Põld 'i kasvatustöö põhimõtete käsitlest. Oma tegevustes pean jätkuvalt oluliseks loovust, omaalgatust, ettevõtlikkust, meeskonnatööd, teistega arvestamist, meelelisi ning positiivseid kogemusi.

KOKKUVÕTE

Minu loovpraktiliseks lõputööks oli Rapla valla Juuru õpilasmaleva ettevalmistamine, kavandamine ja juhendamine. Juuru õpilasmaleva eesmärgiks on võimaldada Juuru sissekirjutust omavatele 13 - 17-aastastele noortele esmast töökogemust koos arendava puhkusega.

Antud lõputöö töö eesmärgiks oli võimaldada Juuru õpilasmaleva noortele esmane töökogemus ja arendav puhkus, mis toetab Peeter Põllu määratletud tähtsamate inimlike väärtuste omaksvõttu. Eesmärkide saavutamiseks seadsin endale ülesanneteks töötada läbi Peeter Põllu kasvatuspõhimõtteid käsitlevad artiklid ja neile tuginedes kavandada ning viia läbi Juuru õpilasmalevlaste töö- ning arendava puhkuse programm.

Selleks täitsin järgmised ülesanded: leidsin koostööpartnerid, kes võimaldasid noortel saada mitmekesiseid töökogemusi Juuru alevis ja selle lähikonnas, rakendasin TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud teadmisi, oskusi ning kogemusi noorte juhendamisel, süstematiseerisin Juuru õpilasmaleva 2018.aasta tegevust kajastavad materjalid ja analüüsisin eesmärgi saavutamist ning kavandasin 2019.aasta maleva tegevuse 2018.aasta kogemust arvestades.

Minu hinnangul sai lõputööle seatud eesmärk täidetud. Maleva tööplaani koostamisel koostööpartnerite leidmisel jälgisin, et tehtavad tööd oleksid noortele võimetekohased. Tööülesandeid täites said malevlased rakendada omale loomuomast loovust, rakendada loogilist mõtlemist, arutleda asjade ja olukordade olemuse üle ning analüüsida inimeste vahelisi suhteid. Töö tegemise käigus õppisid noored hindama oma võimeid ja oskusi, teineteisega arvestamist, vastutamist ja koostööd.

Noorte juhendamisel ning vaba- ja puhkeaja sisustamisel rakendasin TÜ Viljandi Kultuuriakadeemias omandatud teadmisi ja oskusi: aja planeerimine, tegevusplaani koostamine, enesekehtestamis- ja suhtlemisioskused.

2018 aasta Juuru õpilasmaleva tegevusi kajastavate materjalide süstematiseerimise ning tulemuste analüüsi toel kavandasin 2019. aasta õpilasmaleva tegevused. Võtsin arvesse noorte soovid vabaajategevuste kohta: käesoleval aastal on kavas noorte poolt soovitud ööbimisega metsamatk ning kanuumatk. Taas on kavas eelmisel aastal noorte poolt väga hästi vastu võetud Capoeira töötuba, mida sooviti korrata. Noorte endi poolt tuli 2019.aasta malevasuveks ettepanek korrastada Juuru bussioote paviljon, see on lülitatud töökavasse.

Pean 2018. aasta Juuru õpilasmaleva korraldamist ja läbiviimist igati õnnestunuks. Seda kinnitab asjaolu, et 2019. aasta malevat korraldades täitusid pärast reklaami avaldamist maleva 10 kohta esimese kahe päevaga.

Kokkuvõtvalt võin öelda, et minu ja ka noorte esimene malevakogemus oli positiivne. Esimese päeva hirmust sain huumori toel jagu misjärel minu ja malevlaste vaheline jää kiirelt sulas. Edasised vabaaja tegevused lähendasid ja liitsid malevlasi omavahel ja mind nendega veelgi.

Pean 2018. aasta Juuru õpilasmaleva korraldamist ja läbiviimist igati õnnestunuks. Seda kinnitab asjaolu, et 2019. aasta malevat korraldada ja reklaami tehes täitusid maleva 10 kohta esimese kahe päevaga.

KASUTATUD ALLIKAD

EELK Juuru Mihkli kogudus kodulehekül. <https://juurukirik.ee/kirik> (16.05.2019)

Eesti õpilasmalev. Vikipeedia. https://et.wikipedia.org/wiki/Eesti_%C3%95pilasmalev (15.05.2019)

Haljaste, A. 1984. Lõppes maleva suvi. Ühistöö, 18.08

Juuru Eduard Vilde Kooli kodulehekül. <https://juuru.edu.ee/ajalugu/> (15.05.2019)

Juuru kalmistu. Vikipeedia. https://et.wikipedia.org/wiki/Juuru_kalmistu (10.04.2019)

Juuru rahvamaja kodulehekül. <http://www.juururahvamaja.eu/> (10.04.2019)

Jõgisoo, M. 1984. Õpilasmalev alustas. Ühistöö, 12.06

Kes on rühmajuht? http://malev.ee/ee/1575/kes_on_r%C3%BChmajuht? (10.05.2019)

Kutsestandardid: Noorsootöötaja, tase 4

<https://www.kutseregister.ee/ctrl/et/Standardid/vaata/10667774> (21.05.2019)

Lastekaitse Liidu koduleht. <https://www.lastekaitseliit.ee/lapse6igused/laste-ja-noorte-kaasamine/osalus-ja-kaasamine/> (20.05.2019)

Mahtra Talurahvamuuseumi koduleht.

http://www.mahtramuuseum.ee/Mahtra_Talurahvamuuseum_Raplamaal__1.htm

(10.04.2019)

Maleva lõpp <http://syyatahax.blogspot.com/2011/> (13.03.2019)

Põld, P. 1932. Üldine kasvatusõpetus. Redigeerinud Juhan Tork. Tartu: K. Mattieseni trükikoda o/ü.

Põld, P. 2006a. Ajaloo õpetamise tähtsus üldise pedagoogika seisukohalt. Rmt: Lastest tuntakse meid. Tartu: Ilmamaa, lk 247-252.

Põld, P. 2006b. Kultuur ja rahvahariduse korraldus. Rmt: Lastest tuntakse meid. Tartu: Ilmamaa, lk 17-64.

Põld, P. 2006c. Missuguste raskustega tuleb eesti kooli loomisel võidelda. Rmt: Lastest tuntakse meid. Tartu: Ilmamaa, lk 287-296.

Rapla valla 2019 aasta eelarve seletuskiri.

<https://rapla.kovtp.ee/documents/17843026/23123471/2019+aasta+eelarve+seletuskiri.pdf/7d12c7a4-755b-45e0-9d2d-cd73de211595> (19.05.2019)

Rapla valla arengukava aastateks 2018-2035. RT IV, 05.10.2018, 13.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/405102018013>, (15.05.2019)

Rapla Valla Avatud Noortekeskuse põhimäärus. RT IV, 07.09.2018, 13.

<https://www.riigiteataja.ee/akt/407092018013>, (15.05.2019)

Sihtasutus Õpilasmalev (SA ÕM) koduleht.

<http://www.malev.ee/ee/1570/eesti-%C3%95pilasmalev> (10.05.2019)

Taru, M., Pilve, E., Kaasik, P. 2015 Noorsootöö Eestis 19.sajandi keskpaigast kuni 21.sajandi esimese kümnendi lõpuni. Ajalooline ülevaade. Eesti Noorsootöö Keskus: OÜ Print Best

Tender, T.2006. Eessõna. Rmt: Peeter Põld. Lastest tuntakse meid. Tartu: Ilmamaa, lk 7-9

Tereping, A.-R. 2018 Töökasvatus kui õppimise ja kasvatus vältimatu osa. Õpetajate Leht, 26.03. <http://opleht.ee/2018/03/tookasvatus-kui-oppimise-ja-kasvatuse-valtimatu-osa/>

Töökasvatus <https://sites.google.com/site/tookasvatus/tooharjutamine/opilasmalev>
(05.05.2019)

Töölepingu seadus. RT I, 04.07.2017, 122 , (13.03.2019), 2.
<https://www.riigiteataja.ee/akt/104072017122>, (5.05.2019)

Võrumaa Noortekeskuse koduleht. <http://www.vorumaanoor.ee/malev/> (20.05.2019)

Maleva tegevust kajastav fotogalerii

<https://photos.app.goo.gl/e53iK6Rc3aJevQnb6>

<https://photos.app.goo.gl/NUL2Nkw9W6mDqbvQ6>

Juuru Maleva tegevused 2018. aasta**Esimene töönaädal**

Maleva esimesel päeval saime noortega kokku Juuru Lasteaed Sinilill peavärvate ees. Enne tööle asumist tutvustasin üldiseid maleva korra reeglid ning jagasin kõigile töögraafikud ja maleva särgid. Järgnes tööohutuse alane lühikursus peale mida kontrollisin suuliselt nende teadmisi ja arusaamist ning lasin allkirjastada dokumendi, mis kinnitas, et neid on teavitatud tööga seotud ohtudest ja tunnevad ohutuid töövõtteid ning kasutavad kaitsevahendeid sihtotstarbeliselt.

Kui kell sai üheksa, sisenesime lasteaia õuealale. Meid võttis vastu lasteaia direktor Liie Aav-Lääne, kes pärast põgusat tervitust tutvustas tööobjekte. Malevlaste ülesandeks sai hoovis ja mänguväljakul olevate puitdetailide üle värvimine.

Selle töö lõppedes jäi lõunale minekuks veel omajagu aega. Oli väga soe ilm ja osad noored märkasid norgus lilli peenardel. Mõeldud, tehtud. Küsisin lasteaia töötajailt kasekannu ja ämbreid. Ühtse meeskonnana hakkasid noored taimi päästma nii voolikuga kui kastekannuga. Juhtus aga nii, et suures tegutsemistuhinas ei olnud üks noor voolikust kastmisega veejoa suunamisega väga hoolikas ning sain sortsu veega kastetud. Märkasin malevlase ehmatust ning pöörasin olukorra naljaks ja nõnda sai algus ühele korralikule üksteise kastmisele. Kui me siis tööpäeva lõppedes kooli sööklasse einestama läksime ja ukstel üllatunud ilmel kokatädi nägin, vastasin küsimust ära ootamata: "Uskumatu, kuidas füüsilise töö tegemine higistama paneb."

Kella üheteistkümnepaiku oli malevlaste ettenähtud 15 min puhkepaus, millest kinnipidamist rangelt jälgisin. Osa noori otsustas lapseõlve meenutada, nad pea kõik olid samas lasteaias käinud, ning istusid kiikudele ja kõigutasid end veidi. Maja nurga tagant

ilmus lasteaia direktor ja hakkas noortega kurjustama. Sel hetkel ei öelnud ma midagi, oli ilmselge, direktor saabus juba eelnevalt millegi muu peale ärritunud olevana. Minu vahele sekkumine oleks võinud olukorra keerulisemaks muuta. Hiljem vabandasin noorte ees direktori käitumise pärast: „Minu meelest ei teinud te midagi valesti ega väärinud kuidagi seesugust kohtlemist.”

Järgmisel päeval saime kokku Mahtra Talurahvamuuseumi ees. Tööobjektiga tuli tutvustama muuseumi vanemteadur Rait Talvoja. Esimeseks tegevuseks oli õues olevate puude viimine kuuri ja nende ilusasti riita ladumine. Kuid enne veel kui tööle sai asuda tegi Rait kiirkoolituse riida ladumisest. Kuidas riida otsasid laduda ja puid sättida nõnda, et riit ümber ei kukuks ja mina tuletasin meelde kasutada kindlasti kaitsevahendeid. Antud juhul siis kindaid.

Malevlased asusid tegudele. Igaüks haaras sülle niipalju halge kui jaksas, kes neli, kes kaks halgu korraga. Õige pea mõistsid nad sel viisil tegutsemisel tööle kulutatud asjatut energia- ja ajakulu ning moodustasid inimketi puudehunnikust kuuris asuva riidani. Töö möödus nõnda palju ladusamalt, eraldi kasti korjati tulehakatuse pilpad.

See töö tehtud, ootas ees järgmine: vitriinide toomine hiljuti suletud Juuru apteegist, nende lahti monteerimine, parajasse mõõtu saagimine ning uuesti kokku monteerimine. Puhkepausi ajal tutvustas Rait kuuris olevaid seadmeid ja vanu tööriistu.

Kolmandal päeval kohtusime Teenusmaja(enne liitumist Juuru vallamaja) ees. Vastu oli meid võtmas Teenusmaja juhataja Aili Normak. Päevakavas oli haljasalalt tuulega puudelt kukkunud okste korjamine, lillepeenra puhastus ning uute lillede istutamine peenrasse ja pottidesse. Lipuvarda lähedusse kaevati uus peenar ning sinna istutati rukkililled. Pärast puhkepausi jätkati kõnnitee äärte puhastamisega sinna tunginud murukamarast, tänavakivide vahedest umbrohu välja kitkumisega ja sambla eemaldamisega. Selle töö tegemise juures täheldasin huvitavaid ja eriskummalisi tööasendeid: kes kükitas, kes põlvitas ja mõni oli suisa kõhuli väites et nõnda on umbrohtu kõige parem märgata.

Neljandal päeval sõitsime Mahtrasse, u 5 km Juurust, Mahtra sõja väljale ehk kunagise Mahtra mõisa asupaika. Algasid ettevalmistustööd kultuurisündmuse „Tagasi Mahtrasse” tarvis.

Esmalt tuli aidast haagisele laadida pakud ja poolpalgid, istepinkide detailid, need tiikide juures olevale haljasalale vedada ning etteantud joonise ja maha pandud märkide järgi pingiread paika sättida. Platsil abiks oli seekord Teenusmaja remondimees? Kalev Niinemets. Seejärel ootas malevlasi ees atraktsioonide, kahe labürindi, valmistamine. Esimeseks neist oli kividest spiraal. Selletarvis sõideti 3 km kaugusel oleva Männiku talu põlluveerde aastatega põllult korjatud kivikuhila juurde. Tagasi jõudnuna arutasid noored pikalt, kuidas spiraalset labürinti teha, andsin lõpuks neile vihjeks mõelda teokarbi peale.

Teiseks labürindiks oli puupulkadest ja nõörist valmistatud takistusrada. Valminud labürinti sisse pääses kolmest, kuid välja sai vaid ühest. Hiljem mõtlesin kui huvitav oleks olnud jälgida kuidas inimesed labürindis käituvad. Kes millisest avausest siseneb ja kui palju katseid on nõus proovima enne kui õnnestub välja pääseda. See kindlasti ütleb nii mõndagi inimese kohta – kes valib lihtsaima tee, kes keerulise ja mõni pöördub esimese takistuse ilmudes tagasi, loobub proovimast.

Enne tööpäeva lõppu jõudsid malevlased veel püstitada kolm telki: näitlejatele, helitehnikule, bändi liikmetele.

Et viies tööpäev osutus riigipüha eelseks päevaks ning oleks pidanud olema kolm tundi lühem seega oleks see päev olnud ühe tunnine tööpäev, sain Rapla valla noorsootöö spetsialistilt 21. juuni õhtul telefonikõne mille sisuks oli otsus kuulutada 22. juuni malevlastele töövabaks päevaks. Juuru malevlased olid minu poolt oodatud osalema kultuurisündmusel „Tagasi Mahtrasse” Tasuta bussisõit sinna ja tagasi oli neile garanteeritud.

„Tagasi mahtrasse” alguseks võib pidada 2008. aastat, mil tähistati ajaloolis-kultuurilise rännakuga „Kolme päevaga Juurust Mahtrasse” Mahtra sõja 150. aastapäeva. Ürituse suurimaks sündmuseks võib pidada E. Vilde teose „Mahtra sõda” avalikku ettekandmist

Atla-Eeru kõrtsi ees, kus ajalooliselt olla sõjakäik alguse saanud. Sündmusest on olemas nii video- kui helisalvestis.

2009. aastal, 22. juunil toimus ajaloolis-kultuuriline rännak hobuste ja vankritega Juurust Mahtrasse, kus iga ajalooliselt olulise punkti juures toimus etteaste. Kogu rännakut juhtis ja lavastas Ago-Endrik Kerge. Mahtrasse jõudnutele andis kontseri Siiri Sisask.

Aastatega on sündmus läbinud oma arengutee. „Tagasi Mahtrasse” on kujunenud igal aastal, 22. juunil toimuv alternatiivne jaanituli, mis sisaldab endas pooleteise tunnist vestlusringi mõnel päevakajaliselt põletaval teemal, vabaõhuetendust Juuru Teatri poolt, lõket, pärimusest inspireeritud tegevusi, muusikat ning tuleskulptuure.

Teine töönädal

Saime taaskord kokku Mahtra talurahvamuuseumi ees ning asusime teele Mahtra suunas. Maleva seekordseks töö sisuks oli koristada aida ruumid, pühkida tolm sealsetelt masinatelt. Puhkepausi ajal avastasin aida uksekohal oleva hoone valmimisaasta daatumi. Mõtlesin panna proovile, kui nutikad on noored. Hõikasin neile: Kes ütleb esimesena, mis aastal on ait ehitatud, saab paki kartulikrõpse”. Andsin vihje, aasta arv on kirjutatud fassaadile. Pärast kümnekonda minutit übermaja jooksmist ja sagimist jälginuna olin veendunud, et vastust ei tule, kuid tuli. Üks tähelepanelik malevlane märkas minu pidevalt ukse kohale ekslevat pilku ning tegi sellest omad järeldused.

Iga pidu saab kord otsa, nii ka „Tagasi Mahtrasse” Selle päeva peaesmärk oli „koristustalgud sõjaväljal”. Labürindid tuli kokku korjata, kivid lähedal asuva puu juurde hunnikusse, et neid järgneval aastal uuesti kasutada, puutoikad maast tirida ning nõör keraks kerida ja pingid taaskord kuuri alla uut aastat ootama.

Et koristustöödele polnud kogu malevlaste meeskonda vaja, leppisime Kaleviga kokku, et tema saab neli kõige tugevamat noormeest ja mina lähen ülejäänutega kalmistule. Kalmistuvaht Leen Lepikult juba ootas meid ja ootasid meid ka kalmistu väravad. Aegu näinud metallväravad vajasisid värskenduskuuri. Kuid enne värvimistöid tuli väravatelt

aastatega kogunenud mustus ja rooste maha kraapida, selletarvis olid malevlased varustatud traatharjadega. Pärast tööde sooritamist nägid väravad välja kui uued. Malevlastel oli põhjust enda üle uhkust tunda.

Järgmisel päeval saime kokku Rahvamaja ees. Hommikul sain telefonikõne muuseumi vanemteadurilt Rait'ilt palvega anda talle appi kolm-neli noormeest mööbli transportimisel, seega neli malevlast saatsin muuseumisse, kokkuleppega, kui seal saab töö tehtud, tulevad Rahvamaja juurde tagasi. Ülejäänuid ootas ees aga põnev ülesanne. Eelneval nädalavahetusel oli ka Juurus jaanituli ja seda nimelt rahvamaja taga platsil. Et aga lõke koosnes suuremas osas euroalustest, jäi neist alles väga palju naelu ja muid metallosakesi, mis muruniidukile saatuslikuks oleksid saanud. Seetõttu tuli malevlastel korjata lõkkeasemelt tuha seest nii palju naelu, kui vähegi võimalik. Tegevus muutus peagi võistluseks kes saab rutem ja rohkem.

Saagiks saadi ligemale kolm viie liitrist ämbritäit. Tegin päeva lõpus iseendale märkme järgnevaks aastaks: esiteks soetada magnetid naelte lihtsamaks kättesaamiseks, teiseks saagiks saadud naelad kuuluvad malevlastele.

Uuel tööpäeval asusime taas tegudele Teenuskeskuse juures. Seekord rajasime uue lillepeenra. Maatükk välja mõõdetud, asusid malevlased kaevetööde, pinnast puhastama, uut mulda vedama ning taimi istutama. Niigi pilvine ilm muutus peagi sajuseks, õnneks jõudsim peenra valmis ning kastmistööd jäid loodujõudude hooleks. Ülejäänud tööpäev möödus siseruumides. Üheks huvitavamaks tegevuseks oli endise Juuru valla infolehe – Juuru valla teataja mitme aasta jooksul kogunenud numbrite sorteerimine ja kronoloogiliselt järjestamine. Selle töö juures tuli taaskord kasuks osav meeskonnatöö. Peamiseks meeskonnatöö liidriks osutus pikaaegselt korvpallimeeskonna liikmena kogemusi kogunud malevlane, kellelt tuli kõige enam ideid üheskoos tegutsemiseks.

Eelviimane maleva tööpäev sujus koostöös Mahtra Talurahva muuseumiga. Seekord läksime Atla-Eeru kõrtsi suurpuhastust tegema. Kambritest sai välja veetud kõik tekstiilid, aknad võeti eest, läks lahti suuremat sorti pühkimiseks, pesemiseks, kloppimiseks. Keegi mööduja hõiskas „Mis mahtra teil siin toimub?”

Puhkepausi ajal tegid Rait ja muuseumi pedagoog Maire Põdder malevlastele haridusprogrammi „Koolipäev vanas rehetares“ lühivariandi. Malevlased pidid oskama gooti kirjatähtedes lugemist ning arvelauaga arvutamist.

Kesk töist meeleolu kuulsin ühtäkki enda nime pidevalt hüüdvat, kuid hüüdjat polnud kuskil näha. Mõne aja pärast ilmus minu ette üleni tahmane malevlane. Sel hekel sain aru, et ta minuga partel olles peitust mängis. Veidi nalja on alati lubatud.

Maleva viimane tööpäev möödus kiirelt Juuru kiriku pastoraadi õuel. Pärast pikki aastaid rahastuse otsimist oli hoone saanud lõpuks uue valtskatuse, kuid ehitustöödest oli jäänud õue peale palju prahti. Malevlaste viimaseks tööks oli sorteerida plekitükid ühte hunnikusse, kütteks sobiv puit teise ja põletamisele kuuluv lõkkesse viia ning kõik muu sodi kolmandasse hunnikusse tassida. Enam pakkus noortele huvi lõke. Kiriku poolt koordineeris töid õpetaja ja Juuru Eduard Vilde kooli direktor Kalle Kõiv. Kiriku juhatuse liige, kooli ajaloo- ja ühiskonnaõpetuse õpetaja Kalev Kask tegi meile pausi ajal ringkäigu pastoraadi hoones.

Tule Rapla valla õpilasmalevasse 2018!

18.-29. juunil Juurus

Kandideerida saavad:

- Hagudi, Kuusiku, Raikküla, Juuru ja Kaiu rühmadesse 13–17. aastased noored
- Rapla ja Alu rühmadesse 14–17. aastased noored

Eeldatavad tööd on haljastus ja heakord.

Kandideerimiseks täida **avaldus**, mille leiad www.rapla.ee
„Haridus, kultuur ja noored“ alalõigust märksõna
„Õpilasmalev” alt.

Avaldusi saad esitada alates 16. aprillist kuni 27. aprillini
digitaalselt allkirjastatuna e-aadressile rapla@rapla.ee

Malevasse vastuvõtt avalduste laekumise järjekorras.
Malevasse kandideerijad saavad vastuse hiljemalt 01. juuniks.

Lisainfo noorsootööspsialist Helen Hints tel 55987070
helen.hints@rapla.ee

TÖÖLEPING nr 11-3/119

Rapla

01. juuni 2018

Rapla Vallavalitsus, mida esindab põhimääruse alusel vallavanem **Nimi** (edaspidi tööandja) ja **Nimi**, (edaspidi töötaja) sõlmisid töölepingu alljärgnevas:

LEPINGU TÄHTAEG JA AMETINIMETUS

Töötaja asub tööandja juures tööle 18.06.2018. a. Rapla valla noorte töö- ja puhkelaagri Juuru rühmas heakorratöölisena.

Tööleping on sõlmitud määratud ajaks kuni 29.06.2018. a.

TÖÖ TEGEMISE KOHT

Töö tegemise koht on Rapla vald.

TÖÖÜLESANNETE KIRJELDUS

Töötaja tööülesanneteks on haljastus- ja heakorratööde tegemine.

Tööülesandeid annab ja nende täitmist kontrollib töö- ja puhkelaagri juhendaja.

TÖÖAEG

Töötaja töötab kuni 4 tundi päevas ja kuni 20 tundi nädalas.

Töötaja tööpäeva alguse ja lõpu kellaajad, samuti aeg puhkamiseks ja einetamiseks on sätestatud töö- ja puhkelaagri töökorralduse reeglites.

ÕIGUSED

Töötajal on õigus saada oma tööks vajalikke töövahendeid ja juhendamist.

TÖÖTASU

Töötaja brutotöötasu on 2.97 eurot tunnis. Töötaja arvestust peetakse tööajatabeli alusel.

Tööandja maksab töötajale töötasu hiljemalt töötamise kuu viimasel päeval töötaja näidatud pangakontole nr EE xxxxxxxx (konto omanik nimi).

Töölepingu lõppemisel makstakse töötajale hüvitist 1,15 kasutamata puhkusepäeva eest.

Töötajale arvestatud töötasust peetakse kinni kõik kohustuslikud maksud ja maksed.

PUHKUS

Töötaja põhipuhkuse kestus on 35 kalendripäeva kalendriaastas.

Põhipuhkust antakse töötatud aja eest.

TÖÖLEPINGU ÜLESÜTLEMINE

Töölepingu lõpeb tähtaja möödumisel.

LÕPPSÄTTED

Lepingus sätestamata küsimustes juhitud pooled kehtivatest õigusaktidest.

Töölepingu lahutamatuks osadeks on töölepingu lisad, töölepingu muudatused ja täiendused.

Leping on koostatud kahes eksemplaris, millest kummalegi poolele jääb üks eksemplar.

Rapla Vallavalitsus
Registrikood 77000312
Viljandi mnt 17
79511 Rapla

E-post rapla@rapla.ee
Telefon 489 0510

tööandja

Nimi
Isikukood xxxxxx
aadress
Rapla vald

E-post xxx
Telefon xxx

töötaja

Olen tutvunud ja nõustun lepingu tingimustega

Lapsevanema nimi ja allkiri

2018 Rapla maleva EELARVE 38 780€ (Rapla 32274€, Raikküla 4000€, Kaiu 2506€)				
Majanduskulud				
kulu liik	eelarve	kulu	jääk	kommentaar
toitlustus Rapla I (27*3,2*10)	864			Rebaseurg
toitlustus Rapla II (16*3,2*10)	510			Rebaseurg
toitlustus Hagudi (1,5*12*10)	180			Hagudi kool
toitlustus Alu (0,9*16*10)	144			Alu kool
toitlustus Juuru (1*9*10)	90			Juuru kool
toitlustus Raikküla (1,35*12*10)	162			Kabala kool
toitlustus Kuusiku (1,35*8*10)	108			Kabala kool
toitlustus Kaiu (1*12*10)	120			Kaiu kool
särgid (133*5,76) (+kuller)	766,08			ENTK
väljasõit - transport	500			
väljasõit - piletid	1000			
Ristimine (8*80)	640			
parim malevlane (8*2*10€)	160			läbi MTÜ "Tiina)
muud kulud	1000			vajaminevad asjad (lõkkeõhtud, kringlid, pintslid, teibid, rehad, prügikotid)
Noorte palgafond (112 noort*4tunniga*10päev aga+1puhkuse päev) 112*3,97*4*11=19564, 16	19564,16			noori 112
Juhendajate palgafond	1406,1			
	27214,34			

SUMMARY

The title of this creative and practical thesis is “Organizing and supervising Juuru student camp in 2018 and 2019”.

The work consists of four chapters and annexes. The first part of the work gives an overview of the history and traditions of the student camps in Estonia and in Juuru, Peeter Põld's educational principles and the role of the group leader in the camp. The second part contains an overview of the preparation and performance of the 2018 Juuru camp and the analysis and conclusions of the activities. The third part contains an overview of the preparatory activities and the self-reflection of Juuru student camp in 2019.

The purpose of the work was to give an opportunity to the young people of Juuru to have a first work experience and a educational holiday that supports the acceptance of the most important humanvalues defined by Peeter Põld.

In order to achieve this goal, the author of the thesis set the following tasks:

1. To work through the articles of Peeter Põld about the principles of education.
2. To plan and carry out a work and education program for students holiday at Juuru camp.
3. Find partners who can help young people get different kinds of work experiences.
4. To apply the knowledge, skills and experience received by the UT in Viljandi Culture Academy under the guidance of young people.
5. To systematize the materials reflecting the activities of Juuru's student camp in 2018 and to analyze the achievement of the goal.
6. To plan the activities for the 2019 camp in the light of the 2018 experience.

In cooperation with the Mahtra Peasantry Museum, Juuru Service Center, Juuru Village House, Juuru Church, Juuru Eduard Vilde School and Juuru Sinilill Kindergarten goal set for the work was achieved.

The tasks of the young people were various, but approachable. In order for young people to

learn to assess their abilities adequately, to consider others, to be responsible and to cooperate, the camp participants had the opportunity to set their own goals and achieve them in their work and leisure events, to evaluate the results, to discuss things, situations and the relationships between people.

The author of the work have rated the experience of organizing and conducting the Juuru camp in 2018 as positive. The 2019 camp places were filled in the first two days after the ad was released.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Leela Ehasalu,

1. annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose „Juuru õpilasmaleva korraldamine ja juhendamine 2018. ja 2019.aastal.“, mille juhendaja on Külli Salumäe, reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
2. Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.
3. Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.
4. Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Leela Ehasalu
21.05.2019